

A'

CSÁSZARI ES KIRALYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 48.

Költ Bétsbenn, Karátsony Havának (Decembet)
14-dik napján 1802-dik Elztendőben.

B é t s.

Közöljük egy Olasz Országból Magyar nyel-
ven írt levél' foglalátját. „Mi nálunk, Tárvíz,
vagy Trevisó környéken, ebben a' vizes, kö-
dös Olasz Országban, a' szüntelen való esszés
miatt, úgy annyira kiöntöttek a' vizek, neveze-
tesen a' Piáve, Tagliamentom, és a' Bren-
ta vizei, hogy sem ki nem mehet, sem bé nem
jöhet senki Trevisó vagy is Tárvíz városunk-
ba. — Sok szegény Magyar legényeink (ezek köz-
zül egynehányan feleségestől és gyermekestől
egygyütt, kik szabadsággal a' Nemes Regement-

E e e

től haza bojsáttattak, a' Tagliamentom sebes folyó vizébe belé hóltak." —

Valamelly igen kis könyvetskéből, melly á ezftendei ajándék titulus alatt jött ki, ezt olvashatni. „Híre futamodott bizonyos városban a' minapában, hogy ekkor 's ekkor hóld fogyatkozása lesz, de a' mellyet ott nem lehet látni. Sokan sokat beszéltek rólla előre, számot tartván az időre, a' mikorra vólt határozva, hogy valami módon hírek nélkül meg ne esnék. Elérkezvén az előre megmondott nap, nagy számmal öszve gyűltek a' lakosok a' sétáló helyekre. Felleges vólt az idő annyira, hogy a' látható hóldbéli fogyatkozást sem lehetett vólna meglátni. Jó darabig tartott dévánkozásaik után elözlottak a' nézők, haza kergettetvén a' neki indúlt hideg esső által. Sokan arra végezték a' a' dolgot, hogy ezután jó lesz legalább minden két hétbe, egy hóld fogyatkozását rendelni: mivel az ilyen nevezetes alkalmatosságokkal igen szép módjok van az embereknek, a' természet' vizsgálására. —

Ugyan tsak az az Író közli ezt is: „Egy külső városban olyan nyomorék kis leány született, kinek a' válla lapotzkája tsak nem öszve nőtt a' tomporával. Tsoportonként mentek ki látogatására a' városi Dámák, örülvén egyszersmind azon, hogy a' természet maga követi azon viseletbeli szokást, mellynél fogva mingyárr a' válszomszédságában kell lenni tsipejeknek.” —

Magyar Ország.

Fiuméből Nov. 23-dikán. Már 14 nap óta szakadatlanúl esik az esső nálunk, a' melly miatt egész vidékiink vízben fekszik. Ezen ok miatt

minden folyó vizek kitsaptak árkaikból. A' Lai-
bach felől lévő Posta út el van zárva, 's e' mi-
att harmad naptól fogva a' rendes Posta se ér-
kezett meg. A' tenger habjai igen háborgók, az
egymás ellenében fuvó szelek miatt, 's a' meny-
dörgés és villámás szinte úgy nem újság még most
is a' tengeren, mint a' nyári hónapokban. — A'
drágaság nem hogy szűnne, hanem még neveke-
dik. Fiume és Buccari az által veszik eleit,
a' szegény lakosok közt uralkodó szükségnek,
hogy drága pénzen kukoritzát szereznek bé, és
azt életes házaikba rakják, a' szegénység számá-
ra. — Tegnap előtt egy Prevoyante nevű Anglus
hajó (,melly ez előtt a' Frantziáké volt) Porto
Rée-hez érkezett Máltából 8 nap alatt. A' Kom-
mendánsa beszéli, hogy egy Anglus hajós sereg
Korzikai szigete körül ólalkodik: de a' mellynek
télje tudja nints közönségesen. Azt is mondta,
hogy általában számos, mind hadakozó, mind
tereh vivő hajók vagynak most itt ott a' Közép
Tengeren.

Veszprém December 4 dikén. Igen hasznos
feltétel valóban, melly szerint az Urak jövendő-
ben a' Hazában kijött, vagy az azt illető köny-
veket Olvasóikkal közölni kívánnyák. Igy ked-
ves munkáikat még kedvesebbé teszik, 's némű
néműképpen kipótollyák azon szükséget, mellyet
lát Hazánk a' Tudós Újságnak fogyatkozása mi-
att. Azon kívül is most a' békesség' idején ki ki
örömet mulatoz a' szelíd Muzsákkal. En ré-
szemről ígérem, hogy a' mi nálunk, vagy a'
szomszédságban kikél a' Nyomtató Prés alól, idő-
ről időre a' közlés végett tudtokra adom az Urak-
nak. Igy éppen most készült el a' Veszprém

Nyomtató műhelyben a' következő igen szép és hasznos munka: „Michaelis Szvorényi, Parochi et V. Archid. Karádiensis, S. Theol. Doct. I. Comitatus Simighien. Tab. Jud. Assessoris Jus Publicum Commune et Particulare Ecclesiae Hungaricae. Pars Generalis et Specialis. Duo Volumina. 2. Fl. — A' jövő Augustusig a' Jus Privatum is ki fog a' sajtó alól kelni. — Valaki a' Hazai dolgokban gyönyörködik, tellyes örömmel fogja ezen munkáját is a' Tudós Szerzőnek olvasni; kíváltképpen a' ki előtt már esmerősek eme' munkáji is: Historia Religionis et Ecclesiae Christianae, Clero Hungariae accomodata. Vol. duo, Pos. 1789. 8. és: Historiae Ecclesiasticae Regni Hungariae Amoenitates Fasciculi sex Jaurini 1795—1796. 8.

Budáról Dec. 9-dikén. Azok az itt lévő szegény sorsú tanulók, kik sokszor a' kenyérből sem ehetnek eleget, a' szűk idő, és szegény állapotjuk miatt, igen érzékeny, 's háláadó szívvel veszik azt, hogy egy nemes szívű Afaszonyság (Kovátsitsné) által hathatósan segítettnek, ki a' folyó hónap első napjától fogva, sokakat jól tartott házánál közzülök, és még ezután is közli velük jótéteményét. —

Olasz Ország.

Róma Nov. 20-dikén. Gróf Khevenhüller a' Császári Királyi Felségnek, a' Szent Székhez rendelt tellyes hatalmú Ministere, a' múlt hétfőn érkezett meg ide, 's a' vólt Velentzei, most pedig Császári Királyi palotába szállott.

*Génu*a Nov. 20-dikén. Frantzia Generális Olivier ide érkezett, Egy ez azok közzül a' ri-

tízek között, kik a' Trebbiánál esett ütközetben különösen megkülönböztették magokat. Az említett helyen foztódott meg bal lábától, mellyet egy ágyú golyóbis szakasztott el.

Helvétzia.

Berna Nov. 26-dikán. Az itt következő végezését tette közönségesse a' Szenátus azon elfoglalás eránt, mmellyet a' felkölt polgárok Elöljárói okoztak. „A' végre hajtó Tanáts' által tudósíttatván a' Szenátus az eránt, hogy a' múlt felkelés alkalmatosságával, melly egyenesen a' Konstitúciónál fogva álló Kormányzék ellen tézé, lozott, több, mind polgári, mind katonai nem törvényesen álló Tisztviselők, a' Nemzeti jószágokra tették kezeiket, a' következőket végezi: 1. Minden fundusok, 's jövödelmek, mellyeket a' felkölt polgárok Elöljárói elfoglaltak a' közönséges kasszákból, vissza adódnak a' Nemzetnek. 2. Az említett Elöljárók akár katonai, akár polgári személyek vóltak azok, nem különben azok is, a' kik azt rendelték, hogy a' nevezett fundusok híjjánosságot szenvedjenek, vagy abból valamit magokhoz vettek, személyesen kötelesek annak vissza adására. 3. Azokkal a' személyekkel, kikre ezen rendelés tartozik, ha ezen parantsolat vétele után 15 napra ki nem fizetik azt a' mi rájok esik, a' törvények szerént fognak bánni azon Tisztviselők, kiket a' dolog illet. 4. A' Tribunusok minden haladék nélkül megegygyeznek ezen rendelések végre hajtásában, és ahoz a' törvényhez tartják magokat, a' melly 1799-ben Julius 1-ső napján hozódott. 5. Ha az említett Elöljárók között valamellyik ellen elegendő bizonyságok nem vólnának, és e'

miatt a' dolog haladna : azon nemzeti jószágról, mellyet a' most hivatalt viselők, elegendő előre vigyázás nélkül kotzkára tétetni megengedtek, magok tartoznak felelni az ilyen hivatalt viselők, és a' rendelt időre kötelesek azokat megtéríteni. Magok lássák osztán, mire mehetnek, a' második tikkelyben befoglalt személyek' adóssága bévételével. 's a' t.

Bernából Nov. 28-dikán. A' Listali polgárok megütköztek, a' Kormányfűk' minapi közönséges jelentésében foglalt következendő szavakon: „midőn a' polgárok egygyik része zenebonáskodott: a' másik rész is hibásá tette magát az által, hogy a' dolgot tsendesen elnézte. Közlötték az említett polgárok a' végre hajtó Tanátsal, melly nehezén esik a' nékik, hogy ezen kifejezések által ők is vádoltatnak, legalább hibásoknak tartatnak. Ilyen választ nyertek panaszló jelentésekre: „Tudtokra adódik a' Listali polgároknak, hogy valamelly proclamátziót nem úgy kell venni soha, mint valamelly tudós értekezést, mellynek minden kifejezéseit, a' legnagyobb keménységgel kellene üzni fűzni, és hogy a' közönséges kijelentéseket soha sem úgy kell tekinteni, mintha azok semmi kifogást nem szenvednének. Bizonyosokká tevődnek különösen a' Listoni polgárok az eránt, hogy jelentésekből örömmel azt hozza ki a' végre hajtó Tanáts, hogy ők éppen nem értetőhetnek a' fellyebb elő hozott kifejezések alatt.” — A' Lemani Kánton lakosai keménnyen rá írtak a' Kormányfűkre, és minden kerengetés nélkül tudtára adták, hogy nékik, a' Frantzia sereg tartására megkívántató új adó e-

ránt tett rendelés, tellyességgel nem tetfzik. — Frichtálban két felé mennek a' lakosok. Az egyik rész Bernához, a' másik Basileához szít. — A' Kormányfésznek November 26. dikán közön-ségessé tett végezése szerént, nem fizetődnek ezután azon Stipendiumok, mellyeket ez előtt, né-melley Reformátusoktól felállított Institutumok fi-zettek, a' hozzájuk menő Magyar, és Erdély Or-fzági Tanulók számára. —

Helvétzia széléről Nov. 30. dikán. A' nemzeti érzés, és a' függetlenségre való törekedés még se hagyott alább mindenütt. Szomorú nyomai látzának még most is a' polgárok felülésének. Néhol még most se tudnak egészen felelzmélni a' polgárok azon zürzavarból, mellybe magok ejtették magokat, 's olyan reménységgel bíztatják egymást, mellynek minden szempillantás e'lene mond. Azon dolgokról való gondolatja-ik, mellyekben kell 's lehet határozódni kő-vánságaiknak, vagy megvagynak zavarodva, vagy pedig úgy elaljasodtak, hogy ki se terjesz-kednek arra a' mire kellene. A' minden eszkö-zök, és tekervényes utak által okozott neki ke-seredés, melly miatt a' mostani Kormányfész ke-vés-betsben van, és az ezt illető 's lábra kapott gondolatok, még sem írtódtak ki mindenek szí-véből, és egygyesítvén magokat a' rendet felfor-gató törekedésekkel, egészen megakadályoztatják a' törvények' folyását és erejét, el annyira, hogy az azokra vigyázó Tisztviselők, kiket a' Fran-tzia Bajonné-tok támogatnak, szinte úgy nem boldogúhatnak sok dolgokban, mint mikor min-den segítség nélkül Lausánnában voltak. A' dol-gok' ezen szomorú menetele mind addig tart,

míg el nem jő az a' végső óra, mellyben sorunk meghatározódik Párisban: mellyet, bár akár hogy üssön is ki, minden jó szívű polgár óhajtván vár. Már arról szót se lehet tenni, a' miről ez előtt álmodoztunk, sem azt várni nem lehet, hogy azon reménységünk, mellyel ketsetettük magunkat, bétellyesedjék, vagy hogy az vízfza jöjjön, a' mit magunk hibája által örökre elkergettünk. Tsak a' tsendességről, békességről, és zürzavar nélkül való lételünkről lehet szó. És ha vagnak is még olyan megvakított polgárok, kik reménységeket, a' most felállítandó Konstituzió' újra leendő lerontásán építik, és ha mingyárt nem kitsiny is a' mellettek tartó, és megszalatkozott polgárok' száma: tsak ugyan azt kívánják az egyenes gondolkodású Hazafiak, hogy az új Kormányfő minél hamarább álljon fel, 's nem gondolnak vele akármelly tulajdonsággal birjon is az, tsak hogy ereje legyen mindenik félnek elhalgattatására, és a' törvényes rend hathatós fentartására." —

Német Ország.

Moguntziából Decemb. 1-ső napján, P. Hoffmann a' Donnerbergi departamentomban lévő Fő Perceptor, nagyon megkárosított egy embere által, kit annyira meghitt, hogy a' Kafzfát kezére bízta. Jó reménység fejébe sok pénzt rakott a' lotteriára ez a' Kafzfával bánó; de a' mellyel soha se nyert. Neki busúlt utóljára, 's a' Rajna vizébe ugrott: de a' mellyből tsak hamar kifogták. Ezen tselekedete gyanússá tette, és p. Hoffmant arra indította, hogy a' Kafzfá miben létét megvizsgálja. Tsak elbámúlt belé, hogy 700.000 livra híjja van, a' mit neki kell megtéríteni.

Regensburgból December 4-dikén. A' Fran-
tzia és Orosz Ministerek azt közölték Báró Al-
bini által a' Deputátzióval, „hogy a' formában
vett végezesek, a' károk kipótolását úgy hatá-
rozzák meg, hogy azokon változás nem tevődik, s
Német Ország' tsendességét megerősítik, és min-
den bizonytalanságoknak véget vetnek. A' mi
a' Toskánai Nagy Hertzeg kielégíttetését illeti,
az olyan egygyezésnek a' tárgya, melly Páris-
ban folytatódik, és a' mellynek nintsen semmi
béfolyása a' Regensburgban teendő rendelésekre
nézve. A' formában vett végezeseket úgy kell
hát tekinteni mint egy tökéletes egész, melly
még annak a' híjjával van, hogy nints meghatá-
rozva, honnan kerüljön ki a' Német Orzági Fő
Kantzellárius fizetésébe menő 350,000 forint. A'
honnan nints az öfve szedett végezeseknek sem-
mi híjja is, és azok az Imperium törvényévé vál-
toztathatnak haladék nélkül.”

Regensburg Dec. 5-dikén. Lübecka városa
részéről, a' Deputátzió' tegnapi Gyűlésében elő-
terjesztődött, hogy Augsburgnak, melly a' meg-
maradó Imperialis városok között legelőször em-
líődött a' Deputátzió végezéseinek azokat illető
tzikkelyében, nem engedheti az elsőséget. A' fe-
lelet ezen jelentésre a' vólt, hogy nem a' vólt a'
Deputátziónak a' tzélja, hogy az elsőséget meg-
határozza az említett városok között. Valamel-
lyiknek szükségesképpen legelől kellett említettai,
Frantzia Ország.

Párisból Nov. 25-dikén. Canova, Római
igen híres kép-faragó vizsgálta ment már hazájába,
minekutánna Bonapárté márványból készülő ké-
pének az ábrázatiát, mindenek' nagy tsudálkozá-

sára elvégezte. Azt mondják a' hozzá értők, hogy ez a' képe Bonapárténak olly jól van találva, hogy az egy a potheosissal vetekezik. Ugy van az első Konzul ezen képe kifaragva, hogy abból életének legnevezetesebb szempillantásai tetszenek ki, nevezetesen pedig méjj gondolkozása, a' közönséges emberekre való tekintése látszik ki. Azt állítja Canova, hogy az első Konzul feje állása, egy a' legkülönösebbek között, mellynek eltalálásában kimutathatja a' rajzoló, hányadán van a' maga tudományában. — Schlegel Őrletzkéket tart itt a' külsők számára rendelt Académiában, és a' Német literaturát terjeszti halgatói eleibe, azoknak nagy meglegedésével.

Páris Nov. 26-dikán. G. Lannes az első Konzul Sógora, ismét vissza küldődik, a' mint hallatik Lisbonába, mint Frantzia Követ. — Lacuer, a' Bétsi Cs. Kir. Udvarnál lévő Követünk' első Secretariususa ide érkezett mint Kurír, ollyan dolgokkal, mellyek a' Toskánai Nagyherczeget illetik. — A' Touloni készületek éppen nem ollyan nagyok voltak, mint az Anglus Újságok hírelték. Egynehány szállító hajóból állott mind öszve is az egész készület, melly Napnyúgoti India felé evezett, és a' melly mellé némelly hadakozó hajók adattak óltalmúl.

Strafsburg Nov. 30-dikán. Sok zürzavarok, és hol egy, hol más okokból származott vetélkedések támadtak mostanában, azon volt bírtokosok miatt, kik a' Rajna bal oldalán lévő jussaikat hántorgatták, és azoknál fogva, a' Lünevilleri békesség nyilvánosságos tziykkelye ellen, a' Fr. Respublika kánával elidegenítették, vagy egé-

fzen el is adták a' Rajna bal partján lévő jófzágokat. Öszve lévén egészen zavarva a' Rajna körül lévő tartományoknak miben léte, a' Nemzet Országi dolgokkal: mostanában az a' rendelés tevődött. 1. Hogy a' Rajna bal partján fekvő jófzágokra, a' Nemzeti jófzágok' Directora fogja rá tenni a' kezét, a' Kormányfzék' további rendelkezéséig, és azokat el adni, vagy elidegeníteni nem lesz szabad. 2. A' departamentokban fekvő helységek' polgár-mesterei, kötelesek ezen jófzágok' miben létének, fekvésének leírására, és a' Praefectusoknak tartoznak azt beadni, vagy pedig a' kerületbeli nemzeti jófzágok' Tisztviselőinek. 3. Felelni tartoznak a' polgár-mesterek arról, hogy ezen jófzágokból semmi el nem adódott.

Párisból Nov. 30-dikán. Olivári Fizikus innen Aureliumba utazott, olyan tzéllal, hogy hajójával, Mongolfier módja szerént, a' levegő égbé felemelkedjen. Nem boldogúlhatott két ízben is szándékában; 's harmadszor is próbát tett. Valamelly kosárba, melyet magával felvitt, tűzkapó szereket rakott. Elvágatván alól a' kötelet, olly sebességgel felreppent, hogy három minuta múlva eltűnt a' nézők szemei előtt, az idő nem a' legtisztább lévén. Valamelly Orleántól egy órányira fekvő helység' polgár-mesterének, hírrül vitte egy szántó vető, hogy ő látta, midőn oda nem mefzfe a' hol dolgozott, egy ember a' legnagyobb sebességgel leesett a' levagó égből. A' vizgálás után kisült, hogy Olivari volt az a' szerentsetlen a' ki leesett, nem lévén még szerzett tapasztalási, és vigyázása által annyiban elbótsáta, hogy tettzése szerént repkedhessen a' levegőben.

 Anglia.

London Nov. 19-dikén. Surinám, Berbice, Demarari, és Essequébó, déli Amerikában fekvő Hollandus Kolóniákat, oda hagyták seregeink: de Máltában, és Alexandriában még benne vagyunk. — Obester Despard, kinek ittóztató tzelja Afóstanában világosságra jött, már egyszer fogva volt, midőn Fox nagyon mentette. Olyan nagyon utánna látnak magok a' Ministerek ezen gonosz tzel megvizsgálásának, hogy maga Pitt is Londonba hívatott, hogy a' további vallatás, son legyen jelen, mint olyan személy, a' ki Despard régi tselekedetének megvizsgálását egészen tudja.

London Nov. 24-dikén. A' Király megjelenvén tegnap a' Gyűlésben, következő beszédét intézte a' főbb Rendekhez. „Mylordok! Örömmel vezem ismét hafznát, mind tanátsadás-toknak, mind segítségteknek, alkalmatoslágom lévén mostanában is tapasztalni népemnek indulatját. Hazánk belső boldogsága, egészen megfelelt jó reménységünknek. Különösen tapasztaltuk az Isteni Gondviselésnek jóságát, a' bő aratás által. Kézi műveinknek, kereskedésünknek, 's Tartományainknak állapotja virágzóbb, mint sem lehetett reményleni, a' törvények szeretete, 's az én erántam, és Kormányozásom eránt való jó indulat, azt mutatja, hogy a' Nemzet igazán érzi a' mi boldog Konstitúzióuk' szárnyai alatt ránk áradt sok hafznokat. — A' külső Hatalmas-ságokkal való öfzve köttetésem által, mind eddig szívessen azt óhajtottam, hogy a' békeesség állandóvá tétessék. Lehetetlen mindazonáltal szemem elől elveszteni, a' bölts és régi poktika

systemának azt a' sürgetős vóltát, melly tulajdon hasznunkat, más Nemzetek' hasznával öszve köti. Nem lehetek hát érzéketlen azon változásokra nézve, mellyek az idegenek erejére, és költsönös öszveköttetésére nézve véghez mennek. Az én magam viselése, szükségesképpen Európa mostani állapotjának illendő megfontolása, és az Anglus Nemzet állandó boldogságának előmozdítására tzelozó gondos törekedés által fog igazgattatni. Kétség' kívül ti is úgy gondolkoztok mint én, hogy tudniillik kötelességünk azon eszközöket megszerezni, mellyek legalkalmatossabbak arra, hogy alattvalóim reményhessék, a' békesség által szerzett hasznok megtartását.

„Alsó Ház Tagjai! Rendelést tettem, hogy a' közelebb leendő esztendőben lévő költségek állapotja elötökbe terjesztessék. Számot tartok hűségtekre, és nemes lelkűségtekre, hogy az által segítetek a' köz szolgálat' külömbkülömbféle részlein; a' mi, különös örömré, talán könnyen megeshetik a' nélkül is, hogy a' nép terhei ne velternének.

„Mylordok, és más readü Tagok! gyönyörűséggel izemlélem azon nagy hasznokat, mellyek Hiberniának N. Britaniával lett egygyesítéséből származtak már, de a' mellyek ezután még nevedeknek. Ezen hasznoknak öregbítése, és kiterjesztése, a' ti gondoskodástoknak, és törekedéseknek tárgya. Alattvalóim' kereskedése, melly olly nagyon megkívántatik közönséges hitelünknek, és tengeri erónknek fentartására, minden lehető móddal előmozdítatik (a' mint megvagyok felöle győzöttelve) ti általatok, és a' kereskedésre tartozó

kötéseknek, az én Igazgatásom alatt lévő tartományokban, olly' könnyebbségére lefztek, melly a közönséges jövedelem' jussaival nem ellenkezik. Anglia' ditsőségének megsértődés nélkül való fentartása, a' munkásságnak ösztönözése, Hafzon-kútfejeinknek nevelése, mind a' Vállásbeli, mind a' Státusra tartozó rendelkezések' principiuminak támogatása, azok a' dolgok, mellyekből származó nagy és hafznos kötelességeiteknek eleget kell tenni. Ha ezeknek megfeleltek, számot tarthattok arra, hogy én is állandóul támogatom törekedésteget, egyedül való kívánságom a' lévén, hogy a' Parlamentommal egygyet értsek, és hogy a' mennyiben rajtam áll, hűséges alattvalóimat boldogítsam, kiknek hafznát mindenkor úgy nézem, mint a' mit az enyimtől el nem lehet választani."

A' Király eltávozása után, Lord Arden azt terjesztette elő, hogy Ő Felségének tudtára kell adni a' Parlamentom tagjainak háládatosságát, és hogy azok pontról pontra felveszik Ő Felsége kívánságainak minden részzeit. E' mellett volt Nelson is. — Gróf Carlisle, Grenville, valamint szintén az alsó Parlamentomban Windham először is kiköltek a' Ministerek ellen igen hevesen, azt mutogatván egyenlő akarat-
tal, hogy Anglián nem a' mostani Ministerek segíthetnek, hanem a' legnagyobb hathatósággal elő vett eszközök, mellyek olyan ember által igazgattatnak, kit Anglia úgy néz és vár, mint szabadítóját. — Foxnak minden szavai békesség szavai voltak, mellyek egyenesen ellenkeztek az-
zal, a' mit némelly tagok a' Frantzia Respublika' határon kívül menő hatalmáról mondtak.

London Nov. 25-dikén. Midőn a' *Theatrum* ban olyan forma-játék adódott mostanában, mellyben a' vőlt elő adva, hogy a' Király élete veszedelemben forgott azok miatt, kik ellene egygyet értettek: csak nem magokon kívül ragadtattak a' nézők, és annyira neki indultak, hogy *Despardot* széllyel tépték volna minden irgalmasság nélkül, ha jelen lett volna.

Batava Respublika.

Brüsselből Nov. 27-dikén. Ezen departamentom Praefectusa egélsen véget vetett itt a' koldulásnak az által, hogy a' szegények tápláltatására megtette a' szükséges rendeléseket. A' kik e' mellett is mérészelnek koldúlni, azok a' jobbító házakba küldetnek. Ugy nézik ezen rendelést a' lakosok, mint olyat, melly által sok rosznak elei vevődött.

Hágából Nov. 27-dikén. Tudva vagynak azok a' viszsa vonások, mellyek a' Haza barátinak nagy szomorúságára, a' két felé menő rész közt uralkodtak a' Batava Respublikában. Még a' külső újabb írók előtt is tudva vagynak azok, a' mint az új történeteket, vagy a' Státusok mostani históriáját illető munkáikból olvashatni. Hála légyen a' Frantzia Követ gondosságának, melly ezen feleket öszve békéltette. A' politikai ellenkezések, mellyek sokak közt elzaggatták a' barátság, 's az atyafiúi vérség köteleit, egymás megértésévé változtak. A' Frantzia Követ palotája vőlt az a' szerentsés hely, mellyben vége lett sok polgárok egymás ellen való tőrekedéseinek.

Elegyes Levelek.

Petersburg Nov. 12-dikén. A' Császári Udvar 3 hétig gyászolja a' Toskánai Nagy Hertzeg

né halálát. — November elein olyan hidegek jártak már itt, hogy a' vizek befagytak. Keresztül fagyott a' Néva vize. A' jég igen sok kárt tett a' rajta keresztül vivő hidra nézve. —

Petersburg Nov. 14-dikén. October 26 dikán Moskauban is tapasztaltatott a' föld indulás, még pedig a' mint mondják olly erőben, hogy sok házak falai meghasadoztak, és némelly ablakok öszve töredezték. Petersburgban is érezhető vólt, de nem olly mértékben mint Moskauban. Nem emlékezünk rá, hogy mászor, vagy egygyik, vagy a' másik városban lett volna föld indulás.

Stocholm Nov. 10-dikén. A' múlt napokban, az egész Ország hasznára tzelozó hasznos rendelkezése tevődött Ő Felségének közönségesse. Még az 1800 dik elztendőben tartott Ország Gyűlésében elvégezték azt a' Rendek, hogy a' Királyi Felség javaslása szerént, a' kötelező levelek, és Svétziában folyamatban lévő bankó-tzedulák, az Ország által kész ezüst pénzel feltseréltessenek, és a' folyamatból kivétessenek. Mindazáltal Ő Felségének hagyták az Ország Rendei ezen tzelnak elérésének, a' környülállásokhoz képest legjobban leendő elintézését, valamint szintén annak meghatározását is, mikor kezdődjön munkába vétetni ez a' rendelés. Minthogy az Ő Felsége jelentése szerént, ha egyszerre esnék a' kötelező leveleknek, és bankó-tzeduláknak beváltása, annak tsak egynéhány gazdag kereskedő Kaszfiák vennék hasznát, az egész Ország tetemes kárával, és ez a' mindenféle portékáknak megdrágulásával lenne öszve kötve; mind ennek, mind amannak eleit vette Ő Felsége, és úgy intézte a' dolgot, hogy rendelkezései miatt senki se veszt, azomban a' haszon mindenekre hárul.